

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 641/2025
28.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА, због продуженог кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 4. у вези става 2. и 1. Кривичног законика у вези члана 61. став 1, 4. и 5. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Славка Берћан, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К-186/19 од 26.10.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 59/25 од 19.03.2025. године, у седници већа одржаној дана 28.05.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Славка Берћан, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К-186/19 од 26.10.2023. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 59/25 од 19.03.2025. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљене **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К-186/19 од 26.10.2023. године окривљена АА је оглашена кривом због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ у вези члана 61. став 1, 4. и 5. КЗ и изречена јој је условна осуда тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од 1 (једне) године која се неће извршити уколико окривљена за време проверавања од 3 (три) године од дана правноснажности пресуде не учини кривично дело.

Истом пресудом законски заступник иза покојне оштећене ББ, ВВ је са имовинскоправним захтевом упућена на парницу. Окривљена је обавезана да надокнади трошкове кривичног поступка оштећенима на име награде и нужних издатака њиховог пуномоћника, као и Основном суду у Новом Саду, а чија висина ће бити одређена посебним решењем, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 59/25 од 19.03.2025. године одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљене АА и потврђена је пресуда Основног суда у Новом Саду К-186/19 од 26.10.2023. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА - адвокат Славко Берћан, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 7) и члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, те да укине у целини првостепену и другостепену пресуду.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужилаштву сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљене, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљене АА у поднетом захтеву истиче да се у радњама окривљене не стичу битна обележја бића продуженог кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ у вези члана 61. став 1, 4. и 5. КЗ, већ да се у истима могу стећи само обележја дисциплинске повреде и то теже повреде дужности адвоката предвиђене чланом 241. став 1. тачка 5) статута Адвокатске коморе Србије. У прилог свог става бранилац наводи да у радњама окривљене недостаје елеменат противправности, обзиром да окривљена, заступајући интересе других лица као ангажовани адвокат у више парничних и извршних предмета, ни једном својом радњом није злоупотребила овлашћења која су јој дата у пуномоћјима, него је поступала у складу са одредбама Закона о парничном поступку, Закона о извршном поступку и Закона о адвокатури, а тражење од стране адвоката накнаде веће од накнаде прописане Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и одбијање издавања странци на њен захтев обрачуна награде и накнаде трошкова за извршене радње и издатке за трошкове, по ставу браниоца, може представљати само дисциплинску повреду и то тежу повреду дужности адвоката предвиђену чланом 241. став 1. тачка 5) статута Адвокатске коморе Србије.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене се, по налажењу Врховног суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 1. КЗ чини онај ко заступајући имовинске интересе неког лица или старајући се о његовој имовини злоупотреби дата му овлашћења у намери да тиме себи или другом прибави имовинску корист или да оштети лице чије имовинске интересе заступа или о чијој се

имовини стара. Ставом 2. члана 216. КЗ прописан је квалификовани облик овог кривичног дела који постоји ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или проузрокована штета у износу који прелази 450.000,00 динара. Тежи облик кривичног дела из става 4. члана 216. КЗ постоји ако дело из става 1. до 3. овог члана учини старалац или адвокат.

Имајући у виду цитирани законски опис основног облика кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 1. КЗ и његове квалификоване облике из става 2. и 4. члана 216. КЗ, те имајући при томе у виду да је у чињеничном опису кривичног дела утврђеном у изреци правоснажне првостепене пресуде наведено да је окривљена АА у временском периоду од дана 02.02.2011. године до 26.10.2011. године, у више наврата, заступајући имовинске интересе других лица као ..., злоупотребила дата јој овлашћења у намери да тиме себи прибави имовинску корист, те да је прибавила противправну имовинску корист у укупном износу од 1.069.745,37 динара, а на начин што је као ангажовани пуномоћник оштећених лица, а која лица су ближе наведена у изреци пресуде, у име оштећених као извршних поверилаца поднела Основном суду у Новом Саду предлоге за извршење ради принудне наплате потраживања, тражећи да се новчани износи за које је одређено извршење пренесу са текућег рачуна извршног дужника - града Новог Сада на њен текући рачун, уместо на текуће рачуне оштећених као извршних поверилаца, чиме је поступила противно одредби члана 198. Закона о извршном поступку („Службени гласник Републике Србије“, број 125/2004), након чега, по извршеној наплати новчаног износа, оштећенима није издала потврде за износе примљене на име награде за адвокатске услуге и накнаде трошкова чиме је поступила противно одредби члана 24. Закона о адвокатури („Службени гласник Републике Србије“, број 24/1998, 26/1998 и 11/2002), односно оштећенима није издала обрачун награде и накнаде трошкова за извршене радње и издатке за трошкове чиме је поступила противно одредби члана 23. став 4. Закона о адвокатури („Службени гласник Републике Србије“, број 31/2011), па је оштећенима исплатила новчана средства у мањим износима у односу на оне који су им досуђени извршним судским пресудама, при чему оштећене није упознала са садржином наведених извршних пресуда у погледу висине новчане накнаде која им припада и висине награде и накнаде трошкова за извршене адвокатске услуге, као и да је у изреци пресуде ближе описано и како је окривљена као адвокат, у намери да себи прибави имовинску корист, злоупотребила дата јој овлашћења и поступила противно одредби члана 23. став 4. Закона о адвокатури („Службени гласник Републике Србије“, број 31/2011) приликом заступања имовинских интереса оштећене покојне ББ као извршног повериоца, а на основу специјалног пуномоћја од 27.09.2011. године које јој је оштећена дала за пријем новца, то се, по налажењу Врховног суда, у описаним радњама окривљене АА стичу сва битна законска обележја бића продуженог кривичног дела злоупотреба поверења из члана 216. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ у вези члана 61. став 1, 4. и 5. КЗ, за које је правоснажно оглашена кривом, због чега се као неосновани оцењују наводи браниоца о недостатку у радњама окривљене елемента противправности.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене у делу у којем указује на повреду кривичног закона

из члана 439. тачка 2) ЗКП, истицањем да је суд радње окривљене погрешно правно квалификовао као продужено кривично дело злоупотреба поверења из члана 216. став 4. у вези става 2. и 1. КЗ у вези члана 61. став 1, 4. и 5. КЗ, те следствено томе погрешно применио члан 61. КЗ. По ставу браниоца, у конкретном случају нису испуњени законски услови за постојање продуженог кривичног дела из члана 61. КЗ, будући да у конкретном случају постоји више оштећених у више парничних предмета, те да не постоји јединствени умишљај окривљене, а нарочито везано за висину прибављене имовинске користи која у конкретном случају представља збир неисплаћених износа за све оштећене, а не појединачно за сваког оштећеног, при чему је правни однос властодавца и пуномоћника везан за личност и вољу уговорних страна.

Исти наводи захтева били су истакнути у жалби браниоца окривљене АА - адвоката Славка Берћан, те су били предмет разматрања Апелационог суда у Новом Саду који је у овом поступку поступао у другом степену по жалбама бранилаца окривљене изјављеним против првостепене пресуде Основног суда у Новом Саду К-186/19 од 26.10.2023. године. Апелациони суд у Новом Саду као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 6 став четврти и страни 7 став први другостепене пресуде Кж1 59/25 од 19.03.2025. године изнео разлоге, које Врховни суд прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљене као разлог подношења захтева за заштиту законитости наводи и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено окривљеној. Међутим, бранилац у својим даљим наводима у поднетом захтеву, у којима образлаже постојање по њему ове повреде, по налажењу Врховног суда, фактички само указује на повреду одредбе члана 337. ЗКП од стране првостепеног суда, истицањем да како сходно одредби члана 337. ЗКП кривично ванпретресно веће приликом испитивања оптужнице може да само једном врати тужилаштву оптужницу ради допуне истраге или отклањања недостатака у њој, те како из списка предмета произилази да је у конкретном случају кривично ванпретресно веће чак три пута враћало тужилаштву оптужницу, то је суд у конкретном случају требало да сходно одредби члана 337. ЗКП одбаци оптужницу јавног тужиоца пошто исти није овлашћен да подиже преклудирану оптужбу, а не да поступа по непостојећој оптужници.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљене у осталом делу захтева за заштиту законитости, као разлог његовог подношења, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеној (члан 438. став 1. тачка 7. ЗКП), док суштински својим наводима у овом делу указује на повреду одредбе члана 337. ЗКП, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеној и њеном браниоцу због повреде закона, то је Врховни суд у

овом делу поднети захтев за заштиту законитости браниоца окривљене оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА - адвоката Славка Берћан, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП захтев у односу на наведене повреде одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.**

**Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић